

РЕЗЮМЕ

на Отчет за степента на изпълнение на политиките и отбранителните програми на Министерството на отбраната, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и Българската армия през 2021 г..

Отчетът за степента на изпълнение на политиките и отбранителните програми на МО, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и БА през 2021 г. е изготвен съгласно Указания за програмиране на министъра на отбраната за периода 2021-2026 г., Меморандума на програмните решения за периода 2021-2026 г., Доктрина за финансово осигуряване (НП-8, издание А), въведена за изпълнение с МЗ № ОХ-433/07.05.2019 г. и Указания № РД 60-1/07.01.2022 г. на Постоянния секретар на отбраната за изготвяне на „Отчет за степента на изпълнение на политиките и отбранителните програми в Министерство на отбраната (МО), структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и Българската армия (БА) през 2021 г.”

Отчетът е изготвен в изпълнение на чл. 133 ал. 3 от Закона за публичните финанси и БЮ №3/05.07.2021 г. - Указания за формата, съдържанието и сроковете за съставяне и представяне на подробен отчет към полугодieto и годината за изпълнението на програмните бюджети за 2021 г. от първостепенните разпоредители с бюджет, които прилагат програмен формат на бюджет на министъра на финансите.

Настоящият отчет е разработен на основата на представените отчети от ръководителите на основни програми (програми) и отчетите за изпълнение през 2021 г. на Целите за способности на НАТО – 2017 и подготовка на декларираните формирания за НАТО и Общата политика за сигурност и отбрана на Европейския съюз (ОПСО на ЕС), включени в основните програми (ОП).

Отчетът за степента на изпълнение на отбранителните програми (бюджетни програми по бюджета на МО за 2021 г.) е изготвен, с цел да се анализират постигнатите резултати от Основните програми и програми на МО, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и БА през 2021 г. и да се оцени до каква степен се реализират приетите области на политика в отбраната (отбранителни секторни политики), целите и приоритетите на отбранителните програми към края на 2021 г.

Съгласно Закона за държавния бюджет на Р България (ЗДБРБ) за 2021 г. и постановление на Министерски съвет (ПМС) №408/23.12.2020 г. за неговото изпълнение, бюджетът на МО е утвърден по две отбранителни политики „Отбранителни способности“ и „Съюзна и международна сигурност“, 12 основни отбранителни програми, които подкрепят изпълнението на политиките и по направления на разходите за всяка основна програма.

МО прилага Интегрираната система за управление на ресурсите за отбрана (ИСУРО) на програмен принцип, планира и управлява бюджетните разходи по политики и отбранителни програми и изготвя бюджета в програмен формат.

МО изпълнява две области на политика (отбранителни политики) и дванадесет Основни програми, които подкрепят реализацията на политиките, както следва:

Политика “Отбранителни способности”

Основна програма № 1 “Подготовка и използване на Въоръжените сили”;

Основна програма № 2 “Управление на човешките ресурси и резерв”;

Основна програма № 3 “Военна полиция”;

Основна програма № 5 “Медицинско осигуряване”;

Основна програма № 6 “Военно-патриотично възпитание и военно-почивно дело”;

Основна програма № 7 “Изследвания и технологии”;

Основна програма № 8 “Военно образование”;

Основна програма № 9 “Административно осигуряване, инфраструктура и управление на риска”

Основна програма № 11, Сили за специални операции”

Основна програма 12 „Управление на инвестиционни проекти“

Политика “Съюзна и международна сигурност”

Основна програма № 4 “Членство в НАТО и Европейския съюз и международно сътрудничество”;

Основна програма № 10 “Военно разузнаване”.

ИЗРАЗХОДВАНИТЕ ФИНАНСОВИ СРЕДСТВА ОТ МО ПО ОТБРАНИТЕЛНИ ПОЛИТИКИ И ПРОГРАМИ ПРЕЗ 2021 Г. СА, КАКТО СЛЕДВА:

Съгласно Закона за държавния бюджет на Р България (ЗДБРБ) за 2021 г. и постановления на Министерски съвет (ПМС) №408/23.12.2020 г. за неговото изпълнение, бюджетът на МО, заедно с трансфера от бюджета на МО за Държавните висши военни училища (ДВВУ), беше първоначално определен в размер на 1 660,695 млн. лв.

Въпреки усложнената епидемична обстановка и политическа криза в страната, икономиката се възстановяваше с по-бързи темпове от очакваното, което подобри изпълнението на приходната част на държавния бюджет. Това се отрази положително върху бюджета на МО и на разходите за отбрана.

През 2021 г. на МО бяха отпуснати средства за допълнителни разходи чрез ПМС и на основание чл. 109, чл. 110 и чл. 112 от Закона за публичните финанси. През отчетния период Министерство на финансите (МФ) извърши корекции по бюджета на МО за 2021 г. и в резултат уточненият план на бюджета, включително с бюджета за ДВВУ към 31.12.2021 г., възлиза на **2 067,152 млн. лв.**, което представлява **1,66 %** от БВП за 2021 г. (съгласно Актуализираната средносрочна бюджетна прогноза за периода 2021 – 2023 г. – РМС № 963/23.12.2020 г.)

В рамките на Интегрираната система за управление на ресурсите за отбрана (ИСУРО) МО продължи да планира и управлява бюджетните разходи по политики и отбранителни програми и да изготвя бюджета в програмен формат.

Съгласно ЗДБ за 2021 г. и ПМС № 408/23.12.2020 г. за изпълнение на държавния бюджет бюджетът на МО е утвърден по две области на политика в отбраната (отбранителни, секторни политики) „Отбранителни способности“ и „Съюзна и международна сигурност“, 12 основни отбранителни програми, които подкрепят изпълнението на политиките и по направления на разходите.

Общият размер на разходите по основни отбранителни програми на МО през 2021 г., включително и с извършените разходи в ДВВУ, възлиза на **2 021 020 764 лв.**, което представлява **97,77 %** от планираните средства по утвърдената бюджетна рамка.

Допълнително по други бюджети и сметки за средства от Европейския съюз бяха изразходвани финансови средства в размер на **1 652 094 лв.**

Отчетените разходи на МО с разходите на ДВВУ за 2021 г. са в размер на 2 021,02 млн. лв., което представлява 1,55% от БВП за годината (130 614 млн. лв., съгласно РМС 42/01.02.2022 г.).

Съгласно класификацията на НАТО в разходи за отбрана се включват и разходи за пенсии, разходи за военни съдилища и военни прокуратури и разходите за издръжка на Постоянната делегация на Република България в НАТО и вноската на страната към гражданския бюджет на НАТО – разходи по бюджетите на другите първостепенни разпоредители с бюджет (ПРБ), които са свързани с отбраната.

Тези разходи за 2021 г. са в размер на 87,5 млн. лв., съгласно РМС 42/01.02.2022 г. и са както следва:

- разходи за пенсии на военнослужещите, намалени с отчисленията за военнослужещи към пенсионните фондове – 71,2 млн. лв.;
- разходи за военни съдилища и военни прокуратури (по данни на Висшия съдебен съвет) – 12,6 млн. лв.;
- разходите за издръжка на Постоянната делегация на Република България в НАТО и вноската на страната към гражданския бюджет на НАТО, изплащани от бюджета на Министерството на външните работи – 3,7 млн. лв.

Разходите за отбрана за 2021 г. са в размер на 2 108,5 млн. лв., което представлява 1,61% от БВП.

Изразходваните финансови средства в МО (с ДВВУ) по отбранителни политики и основни отбранителни програми са дадени в следващата таблица:

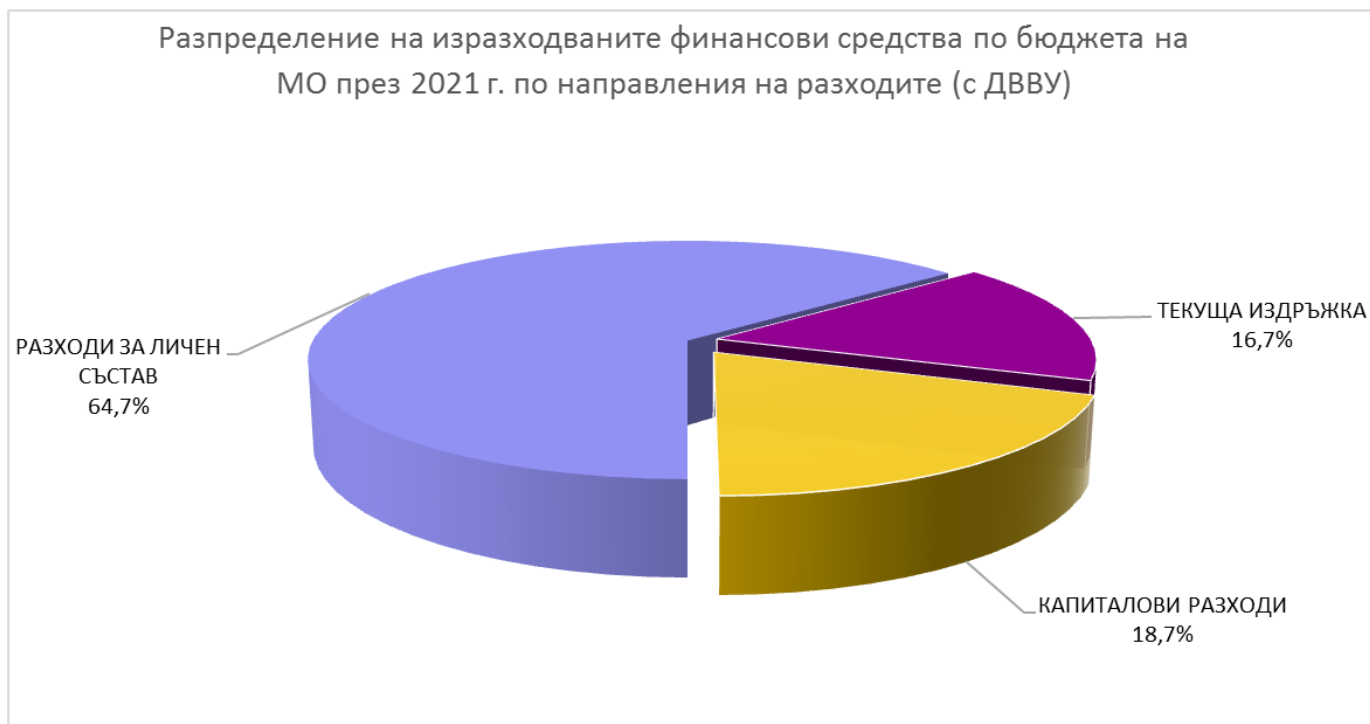
млн. лв.

Политика	Бюджет план за 2021 г.	Разходи през 2021 г.	% от общо изразходваните финансови средства
Отбранителни способности	1 976,24	1 924,21	97,37%
ОП 1	1 088,96	1 087,18	99,84%
ОП 2	19,34	19,34	100,00%
ОП 3	41,54	41,46	99,81%
ОП 5	231,96	231,76	99,91%
ОП 6	38,87	38,39	98,77%
ОП 7	10,57	9,97	94,32%
ОП 8	107,38	79,40	73,94%
ОП 9	181,14	180,92	99,88%
ОП 11	34,70	34,70	100,00%
ОП 12	221,78	201,06	90,66%
Съюзна и международна сигурност	90,86	96,81	106,55%
ОП 4	26,58	32,53	122,39%
ОП 10	64,28	64,28	100,00%
ВСИЧКО ЗА МО	2 067,15	2 021,02	97,77%

Отчет на разходите за отбрана по направления на разходите.

Финансовите средства, изразходвани за отбрана по направления на разходите през 2021 г. са в размер на 2 108,52 млн. лв. (с ДВВУ), включително средствата от Централния бюджет и средствата по бюджета на други първостепенни разпоредители с бюджет, свързани с отбраната са показани на Схема 2 и са както следва:

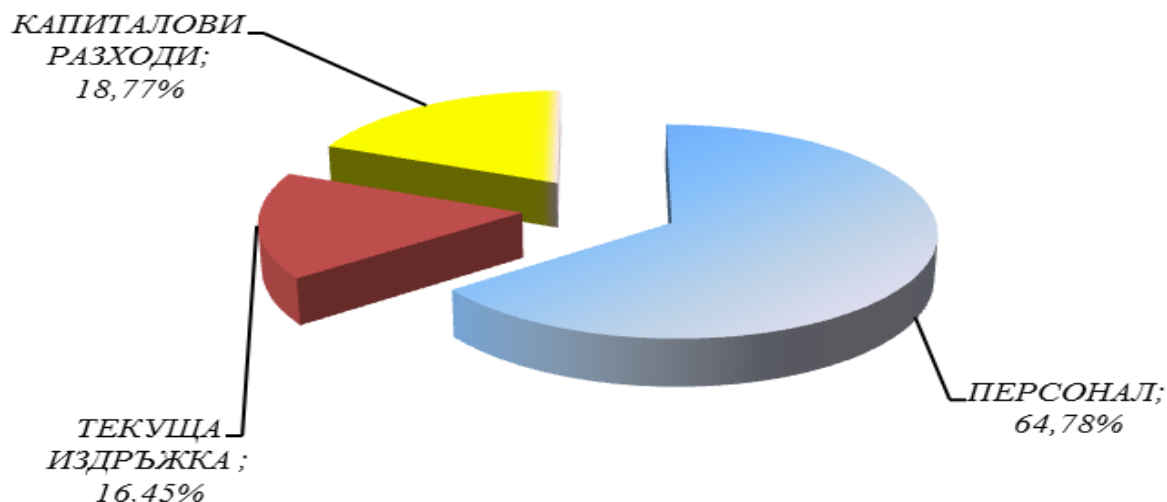
- за персонал – 1 363 418 391 лв. (64,7 % от разходите за отбрана);
- за текуща издръжка (в това число подготовка) – 351 329 332 лв. (16,7 % от разходите за отбрана). Разходите за подготовка са – 18 777 773 лв. (0,89 % от разходите за отбрана);
- за капиталови разходи – 393 773 040 лв. (18,7 % от разходите за отбрана).

Разходите за отбрана без разходите за ДВВУ са в размер на 2 029,29 млн. лв., разпределени по направления на разходите са показани на Схема 3 и са както следва:

- за персонал – 1 314 367 965 лв. (64,78 % от разходите за отбрана);
- за текуща издръжка (в т.ч. подготовка) – 333 881 051 лв. (16,45 % от разходите за отбрана);
- за капиталови разходи – 381 037 113 лв. (18,77 % от разходите за отбрана).

Разпределение на изразходваните финансови средства по бюджета на МО през 2021 г. по направления на разходите (без ДВВУ)

Планираните финансови средства за 2021 г. за изпълнение на Цели за способности на НАТО - 2017 (ЦС 2017) и изграждането на декларираните военни формирования за НАТО и ОПСО на ЕС в актуализираните меморандуми за 2021 г. на основните програми и програми са в размер на 251 628 634 лв. Изразходваните финансови средства са в размер на 269 159 549 лв. (106,96 % от планираното).

ПРЕЗ 2021 Г. БЯХА ПОСТИГНАТИ СЛЕДНИТЕ РЕЗУЛТАТИ ПО ОСНОВНИ ПРОГРАМИ:

Основна програма 1 “Подготовка и използване на въоръжените сили”

Основните усилия във Въоръжените сили бяха насочени основно към поддържане на способностите на войсковите формирования в постоянна готовност за използване; водене на общовойскава и специална подготовка; носене на непрекъснато бойно дежурство за надеждна охрана и гарантиране на неприкосновеността на територията, акваторията и въздушното пространство на страната; подготовка и изграждане на способности за управление, бойно осигуряване и поддръжка на формированията, определени за участие в текущи операции на НАТО и ЕС и тези от състава на силите за отговор на НАТО (NRF). Изразходваните финансови средства по ОП 1 през 2021 г. са в размер на **1 087,18 млн. лв.**

Доктрини, концепции и планове

През 2021 г. продължи дейността по администриране на системата за разработване, преглед и актуализиране на национални концептуални и доктринални документи в областта на отбраната и ВС. На всички базови доктрини с изключение на Доктрина за комуникационно-информационната система (КИС) на ВС на Република България (НП-6) е извършен преглед. Срокът на прегледа на доктрината за КИС е удължен до следващата година. През годината бяха приети, а по-късно утвърдени 7 поддържащи доктрини. Продължава прегледа на 4 поддържащи доктрини. През годината беше разработена и утвърдена 1 концепция и се работи по още три концепции.

Изпълнение на плановете по подготовката

В Съвместно командване на силите (СКС) са проведени 15 оперативни сбора и командирски сборове и занятия, 47 щабни тренировки и 25 учения.

В Сухопътни войски (СВ) са проведени 32 тактически учения/ тактико - специални учения с рота/батальон, 65 полеви лагери, 24 командно - щабни учения и компютърно подпомагани командно-щабни учения, 13 сертификации за участие в мисии и операции извън територията на Република България.

Във Военновъздушни сили (ВВС) са проведени 26 тактически учения, изпълнени са 4290 летателни часа, което е 69% от планираното ниво на подготовка за годината. През 2021 г. ВВС осигуриха провеждането и участваха и в 29 съвместни многонационални учения, тренировки и полети.

Във Военноморски сили (ВМС) са проведени 1 летателно-тактическо учение, 1 флотилийно тактическо учение, 4 дивизионни тактически учения, 42 тактически учения на единичен кораб, 25 батальонни тактически учения, 16 ротни тактически учения, 11 международни учения, изпълнени са 367 летателни часа на екипажи на вертолети, проведени са средно по 147 дни на море от корабите от Силите за съдържане.

Участие в операции и мисии извън територията на страната:

По международни споразумения

Република България участва в многонационалната бригада Югоизточна Европа и в Оперативна група "BLACKSEAFOR".

Участие в операции

Военни формирования и отделни военнослужещи от ВС на Република България участват в следните операции и мисии: Операцията на ЕС EUFOR – Босна и Херцеговина, операцията на НАТО KFOR – Косово, с военни наблюдатели в мисията за наблюдение на ЕС в Грузия, с щабни офицери във военноморската операция на ЕС за възпрепятстване, предотвратяване и възпиране на пиратски действия и въоръжени грабежи край бреговете на Сомалия – „АТАЛАНТА”, в постоянните военноморски групи на НАТО, с медицински екип в тренировъчната мисия на ЕС в Мали (EUTM Mali), Мобилен комуникационен модул (DCM) във военната операция на ЕС в южната част на централното Средиземноморие (EUNAVFOR MED) и в операцията на НАТО в Средиземно море за морска сигурност „SEA GUARDIAN”. Приключи участието на български военнослужещи в мисията на НАТО „Решителна подкрепа” в Афганистан. Български военнослужещи участват в Силите на НАТО за отговор, в Многонационалната бойна група на ЕС, в многонационално модулно медицинско формирование на ЕС. Военнослужещи от Военноморските сили на Република България участват в международни операции на НАТО, ЕС и/или ООН, на борда на кораби от ВМС на страни членки на НАТО. През 2021 г. фрегата „Смели” и фрегата „Дръзки” взеха участие в състава на Втората постоянна корабна група на НАТО. Минен ловец „Цибър” и базов миночистач „Шквал” взеха участие във втората постоянна противоминна група на НАТО.

Общо през отчетния период са взели участие в мисии и операции извън територията на страната 586 военнослужещи (128 офицери, 224 сержанти, 234 войници) и 2 държавни служители.

Принос към националната сигурност в мирно време

За изпълнение на ангажиментите, произтичащи от мисията „Принос към националната сигурност в мирно време”, СВ поддържат 67 специализирани формирования за овладяване и/или преодоляване на последствията от бедствия (ФОППБ), с общо личен състав около 1 500 души и над 500 единици специализирана и друга техника.

ФОППБ поддържат нивото си на подготовка, като провеждат занятия с материалната част и практико-приложни занятия за действие в различна тактическа обстановка за преодоляване на последствията от бедствия и оказване помощ на населението.

За времето от 18.05. до 19.05.2021 г. личен състав на ФОППБ взе участие в съвместно учение, организирано от община Белене. В хода на учението бяха изпълнени задачи и отработени мероприятия, свързани с изпълнението на Плана за защита на населението при бедствия. Като проблемен въпрос може да се очертае осигуряването на съвременно оборудване за окомплектоване на ФОППБ за действия при земетресения, промишлени аварии и авария в АЕЦ. Поради липсата на бедствия от подобен характер през последните 12-15 години такова формирование не е активирано и не може да се направи обективен анализ на неговите реални възможности.

От месец октомври 2021 г. се утвърди от началника на отбраната и влезе в сила единна процедура за охрана, съпровождане и ескорт на ФОППБ от органите на служба „Военна полиция“. С въвеждането на процедурата ще се осигури своевременното и безопасно придвижване на ФОППБ към заповяданите райони/обекти, ще бъдат организирани охранителни мероприятия в районите и обектите, подложени на въздействието на възникнали бедствия и аварии, както и ще бъде ограничен достъпът на лица, неучастващи в спасително възстановителните работи в определения безопасен периметър. От друга страна това ще доведе до навременно и ефективно оказване на помощ на населението от формированията.

През 2021 г. 11 - ФОППБ от СВ, общо в състав 251 военнослужещи и 123 единици техника, взеха участие в 54 мероприятия по разузнаване, транспортиране и унищожаване на открити невзривени бойни припаси на територията на страната. Бяха разузнати и унищожени чрез взривяване общо 158 бойни припаси, разпределени по категории: 20 артилерийски снаряда, 3 танкови/противотанкови снаряда, 3 ПТМ/ППМ, 4 авиационни бомби, 10 мини за минохвъргачка, 13 гранати и 105 боеприпаси от друг вид (взриватели, други бойни припаси).

През 2021 г. ФОППБ от СВ взеха участие в 15 мероприятия по оказване на помощ на населението, с общо 620 военнослужещи и 92 единици техника, както следва:

➤ **При наводнения – 1 мероприятие:**

- от 04.02. до 10.02.2021 г. 10 военнослужещи с 3 моторни помпи от 42 мб / 2 мбр оказаха помощ на жителите на село Димчево, област Бургас, след наводнението от придошлата река Факийска, като отводняват площите в района на помпената станция.

➤ **При пожари – 12 мероприятия:**

- на 22.07.2021 г. 20 военнослужещи с 4 машини от 38 мб / 2 мбр взеха участие в потушаването на горски пожар в Свиленградско;

- на 03 и 04.08.2021 г. 86 военнослужещи с 12 машини от 61 мбр взеха участие в потушаването на горски пожар над село Розино, община Карлово;

- на 04 и 05.08.2021 г. 42 военнослужещи с 8 машини от 61 мбр взеха участие в потушаването на пожари край селата Кръстович и Старосел, община Хисар;

- на 05.08.2021 г. 20 военнослужещи с 4 машини от 31 мб / 2 мбр взеха участие в потушаването на горски пожар в Източните Родопи край село Свирачи, община Ивайловград;
- на 05.08.2021 г. 36 военнослужещи с 4 машини от БрК взеха участие в потушаването на пожар, обхванал декари гора край село Петрово, община Сандански;
- на 08 и 09.08.2021 г. 32 военнослужещи с 8 машини от 3 мб / 61 мбр взеха участие в потушаването на горски пожар край село Петрово, община Хисар, област Пловдив;
- на 12.08.2021 г. 48 военнослужещи с 9 машини от зрдн и 3 мб на 61 мбр взеха участие в потушаването на пожар край село Черничево, община Хисар, област Пловдив;
- от 13.08. до 16.08.2021 г. 120 военнослужещи с 16 машини от 4 ап взеха участие в потушаването на големия горски пожар в Родопите в района на село Югово, община Лъки;
- на 17.08.2021 г. 46 военнослужещи с 6 машини от 4 ап взеха участие в потушаването на горски пожар край село Нареченски бани, община Асеновград;
- на 19.08.2021 г. 50 военнослужещи със 7 машини от 4 ап взеха участие в гасенето на пожара, който гори в землищата на селата Югово, община Лъки и село Нареченски бани, община Асеновград;
- на 22.08.2021 г. 37 военнослужещи с 6 машини от 4 ап взеха участие в гасенето на пожара в района на село Югово, община Лъки;
- на 26.09. и 27.09.2021 г. 57 военнослужещи с 6 машини от 61 мбр взеха участие в гасенето на горския пожар, възникнал северно от гр. Карлово.

➤ **Издирване на изчезнали лица в страната – 1 мероприятие:**

- на 25.06.2021 г. 16 военнослужещи с 2 машини от 4 ап, оказаха съдействие при издирване на изчезнал български гражданин в района на село Лясково, община Асеновград.

➤ **Други – 1 мероприятие:**

от 04.08.2021 г. по искане на ръководството на ВИК – Пловдив, СВ предоставиха 4 водоноски тип АЦПВ – 1 200 за аварийно водоснабдяване на населени места на територията на област Пловдив, за срок от 3 месеца.

СВ поддържаха в готовност формирования за действие при временна закрила „Съвместна подкрепа“, включващо изграждане на ВПЦ (временни приемателни центрове) и за участие в изграждането на пунктове за първоначален прием на бежанци (ПППБ).

За противодействие на тероризма в СВ е разработен „План на Сухопътни войски за действие на подчинените формирования по противодействие на тероризма“. На негова база по график се носи дежурство с нарастваща степен на готовност в съответствие с рисковете и заплахите за оказване на съдействие на МВР при съвместна антитерористична операция или за овладяване на последствията от терористичен акт от определените формирования. През 2021 г. формирования от СВ не са действали по този план.

СВ поддържаха в 24-часова готовност до 350 (триста и петдесет) военнослужещи за усиление на охраната на държавната граница при възникване на извънредна ситуация, вследствие на увеличен миграционен натиск – операция „Съвместен страж“ (за българо-турската граница) и операция „Родопски страж“ (за българо-гръцката граница), като за целта в Командване на СВ има разработени 5 плана за охрана на държавната граница на България с Турция, Гърция и Северна Македония.

В изпълнение на мисията на ВС „Принос към националната сигурност в мирно време“ от 1 ноември 2021 г. над 350 военнослужещи с повече от 40 единици техника от СВ оказват съдействие на органите на МВР за охрана на българо-гръцката и българо-турската държавна граница – операция „Самостоятелен страж“, включваща провеждане на съвместни патрули със служители на Главна дирекция „Гранична полиция“ и логистична поддръжка на операцията. Беше изготвен и план за участие в операция за наблюдение и контрол на

югозападната граница на страната, в участъка от Резово до Крумовград. За изпълнение на задачите, беше създадено отлично взаимодействие между представителите на ГДГП по ГПУ/ГОДГ и координаторите и старшите на групи от СВ.

Беше разработен „Съвместен план за организиране на дейностите по извършване на неотложни ремонтно-възстановителни дейности по инженерното съоръжение от възпрепятстващ тип по българо-турската държавна граница и прилежащия път”. В резултат на СВ бяха възложени ремонтно-възстановителни дейности на инженерното съоръжение от възпрепятстващ тип по българо-турската граница и прилежащия път, изпълнени в периода от 29.10. до 30.12.2021г.

В Командване на СВ беше разработен „План за участие на Сухопътни войски в съвместна операция за предпазване, ограничаване и преодоляване последиците от разпространението и заразата с COVID-19“, за оказване на съдействие на МВР и органите на местната власт. От месец ноември 2020 г. до месец май 2021 г. обособени групи военнослужещи на ротационен принцип, оказваха помощ в клиничните бази на ВМА в градовете София, Плевен и Сливен.

Формированията от ВВС в интерес на сигурността на въздухоплаването на територията на страната носеха постоянно дежурство за аварийно-спасително осигуряване със самолет и вертолет. Продължи изпълнението на специални полети за транспортиране на медицински екипи, човешки органи и пациенти за експлантация и трансплантация. със самолет С-27J от в.ф. 24900-София.

През отчетния период в изпълнение на МЗ № ОХ-56/2010 г. бяха изпълнени 6 специални задачи на територията на страната и в чужбина, от които:

- за авиомедицинска евакуация на карантинирани/болни ученици (Covid-19) – 2 бр. (от Клагенфурт, Австрия и от Севиля, Испания);
- транспортиране на пациенти в тежко общо състояние и съпровождащия го медицински екип – 2 бр. (летище Шарл Де Гол, Париж, Франция и летище Варна);
- транспортиране на медицински екип за извършване на органна експлантация – 2 бр. (от летище Горна Оряховица и от летище Бургас).

На основание заповед на министъра на отбраната, относно участие на ВС в охрана на държавната граница и в изпълнение на „План за провеждане на операция на СВ за участие в охрана на южната граница на Република България по противодействие на засилен миграционен натиск, съвместно с органите на Министерство на вътрешните работи“, на ВВС е поставена задача по осигуряване на един вертолет за изпълнение на разузнавателни полети и осигуряване на авиомедицинска евакуация.

Организирано беше взаимодействие с ВМА – София, ВМА – МБАЛ – Сливен и военно формирование 32040 – Крумово, за определяне на подходящи площадки за кацане на вертолета при транспортиране на пострадали. За получаване на достоверна информация за състоянието на определените вертолетни площадки беше организирано и извършено реално облитане с вертолет от състава на военно формирование 32040 и с участието на длъжностни лица от ВМА – МБАЛ – Сливен и военно формирование 22220 – Сливен.

През месеците юли, август и септември 2021 г., подготвени екипажи от състава на ВВС изпълниха задачи за разузнаване на полски и горски пожари и пожарогасене от въздуха.

През годината екипажи със самолети от състава на ВВС изпълниха 36 специални задачи с над 90 специални полета за осигуряване с въздушен транспорт. На 30.10.2021 г. екипаж с вертолет от състава на ВВС изпълни една специална задача за търсене и спасяване

на граждан в безпомощно състояние след падане в улей в района на връх Джано в Природен парк „Пирин“.

През 2021 г. формированията за овладяване и/или преодоляване на последствия при бедствия (ФОППБ) в рамките на ВВС бяха поддържани в готовност за действие съгласно План на ВВС за оказване помощ на населението при бедствия. ФОППБ от състава на ВВС бяха активирани основно за разузнаване и унищожаване на невзривени боеприпаси, като бяха активирани 3 пъти. Бяха унищожени 4 потенциално опасни боеприпаси.

Успешното изпълнение на тези мисии доведе до спасяването на човешки животи, с което се демонстрира високото ниво на подготовка, отговорност и изключителен професионализъм на екипажите и личния състав от ВВС при изпълнение на специални задачи в мирно време по оказване помощ и защита на населението.

В изпълнение на мисия „Принос към националната сигурност в мирно време“ определените формирования от ВМС за оказване на помощ на населението при бедствия извършиха общо 17 мероприятия на територията на областите с административни центрове Варна, Добрич и Бургас, при които бяха унищожени 2 броя морски мини, 1 брой торпедо, 1 брой авиационна бомба, 3 броя артилерийски снаряди, 6 броя минохвъргачни мини и 2 броя ръчни гранати.

При изпълнението на поставените задачи участие взеха общо 44 офицери, старшини, матроси, редници и цивилни служители. Използвана беше транспортна техника – общо 10 броя и 3 броя плавателни средства.

Сили и средства от ВМС проведеха операция по търсене и спасяване на пилота на катастрофирал изстребител МиГ-29 от състава на ВВС и впоследствие операция по издирване на останките на самолета. В операцията участваха два вертолета, две корвети, минен ловец и три моторни катера с щатните екипажи, личен състав от Щаба на ВМС, личен състав от Пункт за базиране - Варна, всичко над 250 военнослужещи. В резултат на действията на участващите сили и средства беше открит и изваден на повърхността регистратора на параметрите на полета на самолета.

Съгласно плана за дейността на ВМС през 2021 г., бяха проведени тренировки на Поста за търсене и спасяване (ПТС) на ВМС съвместно с Поста за аварийно-спасителни работи (ПАСР) на флотилията бойни и спомагателни кораби (фбск)-ВМС с тематика, насочена към отработване на процедури при борба с пожари. Проведените тренировки показаха, че постовите и формированията за овладяване и преодоляване на последствията от бедствия са в състояние да окажат необходимото съдействие на населението, държавните структури и обществените организации.

В изпълнение на „План на СКС за оказване помощ на населението при бедствия“, през полугодията в СКС се подготвяха и поддържаха в готовност за действия 3 формирования за овладяване и/или преодоляване на последствията при бедствия (ФОППБ), но не са участвали в изпълнение на задачи за оказване на помощ на населението при бедствия. ФОППБ военни формирования не разполагат съгласно длъжностните си разписания с квалифициран личен състав, който да експлоатира заложената в табела специална техника (булдозер, роторен снегорин, трайлер и др.). Това несъответствие от своя страна рефлектира върху окомплектоването с техника, което е на 80 % от техниката, заложена в табела за окомплектоване на ФОППБ.

Основна програма № 2 “Управление на човешките ресурси и резерв”

Целите на програмата бяха да се осигурят условия за окомплектоването на ВС с подготвен и мотивиран личен състав, за постигането на необходимите отбранителни способности и създаването на среда за професионална реализация на военнослужещите и цивилните служители; придобиване и повишаване на квалификацията и преквалификацията на военнослужещите и цивилните служители от МО, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и БА за получаване на знания и умения, необходими за кариерното им развитие и заемането на определени длъжности в страната и чужбина и задържане на подготвените и компетентни кадри; окомплектоването на военните формирования от ВС и структурите по чл. 50, ал. 2 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България (ЗОВСРБ) с качествени ресурси от резерва. Изразходваните финансови средства по ОП 2 през 2021 г. са в размер на **19,35 млн. лв.**

Основна програма № 3 “Военна полиция” („ВП”)

През отчетния период се акцентира върху поддържане, развитие на придобитите и изграждане на нови военнополойскй способности по трите мисии на ВС за опазване на реда и сигурността в МО, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и БА и увеличаване на спектъра от дейности във вътрешнодържавен и международен план.

В резултат от дейността на Служба „ВП” беше осигурен редът и сигурността в МО, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и БА. Осигурена беше охраната на 683 мероприятия с участие на военнослужещи от БА, съюзнически и чужди войски. Осигурена е охрана на 12 бр. военни плавателни съдове. През отчетния период служба „Военна полиция“ е осигурила общо 1768 бр. масови мероприятия, военни делегации, конференции и инспекции по договорености в областта на отбраната, национални и войскови празници, охрана на обекти и лица, контрол на охранителната дейност и охранителни обследвания. Издадени са 298 разрешения по Закона за защита на класифицираната информация и е отнето едно. При осъществяване на контрол на военните транспортни средства, органите на служба „Военна полиция” са съставили на виновните водачи 55 акта за установяване на административни нарушения и 144 фиша по закона за движение по пътищата. Във ВС бяха регистрирани и разследвани 44 авиационни произшествия.

Изразходваните финансови средства по ОП 3 през 2021 г. са в размер на **41,47 млн. лв..**

Основна програма № 4 “Членство в НАТО и ЕС и международно сътрудничество”.

През 2021 г. продължи да се изпълнява основният приоритет, свързан с финансовото осигуряване на участието на представители на МО в процесите на консултации и вземане на решения в Алианса и подпомагане на изпълнението на поетите съюзнически ангажименти. Пандемията от COVID-19 оказа влияние върху степента и начина на изпълнение на мероприятията и установения в рамките на НАТО режим на работа. Като доминираща тенденция се наложи прилагането на нови иновативни методи на организация на заседанията и другите прояви от календара на Алианса. Очерталата се като преобладаваща през отчетния период дистанционна форма за провеждане на планираните дейности и мероприятия има директно влияние върху финансовото измерение на изпълнението на програмата. Не е допуснато новите работни практики да окажат съществен негативен ефект върху постигане на приетите цели и приоритети на програмата по отношение на ангажиментите по линия на НАТО.

Бяха положени оптимални усилия за изпълнение на заложените цели, въпреки наложените ограничения за пътуване и провеждане на мероприятия. Водена беше балансирана и разумна отбранителна политика, основана на българските национални интереси и евроатлантически ценности, чрез участие във формирането и изразяването на българските позиции, включително и на ниво министър на отбраната при участие в заседанията на Северноатлантическия съвет и Съвета на ЕС.

Програмата осигури подкрепа за развитие на отбранителните способности и за гарантиране на националните ни интереси, като се основава на приемственост при формиране на отбранителната политика. Тя спомага за постигане на ефективност при осъществяване на отбранителната политика, с оглед адекватно развитие на способностите за гарантиране на националната и колективната отбрана.

Основно внимание беше отделено на осигуряване на участието на политическото и военното ръководство на МО в срещите на високо равнище, както и на националните представители в основните комитети и работни органи на НАТО.

Дейностите по линия на НАТО бяха насочени към създаване на условия за практическо реализиране на членството на България в НАТО, чрез финансовото осигуряване на участието на представители на МО в процесите на консултации и вземане на решения в Алианса и подпомагане на изпълнението на поетите съюзнически ангажменти.

И през 2021 г. продължи участието на българските национални представители в заседанията на основните комитети и работни органи на НАТО и някои от подчинените им структури. Следва да се отбележи, че в светлината на развитието на епидемиологичната обстановка в страната и чужбина и изменящите се мерки, налагани във връзка с разпространението на коронавируса, преобладаващата част от планираните мероприятия и дейности на комитетите и работните органи на НАТО бяха отложени, отменени или проведени чрез видео телеконферентна връзка (VTC). Предвид новата обстановка, бяха променени методите и режима на работа в рамките на НАТО и МО.

Програмата осигури участието на ръководството на МО в мероприятията на ЕС по линия на политико военните аспекти на Общата политика за сигурност и отбрана (ОПСО) на ЕС. Със средства от програмата бяха финансирани краткосрочните командировки на експерти от МО, структурите на подчинение на министъра на отбраната и БА за участие в мероприятия на Съвета на ЕС, подготвителните органи на Съвета на ЕС, Европейската агенция по отбрана (EDA) и на други институции на ЕС по въпросите на развитието на ОПСО. Програмата осигури провеждането и участието на представители на МО в домакински мероприятия, свързани с ангажменти в областта на ОПСО на ЕС.

През 2021 г. беше осигурено участието в мероприятия на международните организации (ООН, ОССЕ, ОЗХО и др.), изпълняващи задачи по гарантиране на международния мир и сигурност, както и изпълнение на националните задължения в рамките на договорите и конвенциите, по които Р България е страна. Програмата подпомогна процеса на формиране, провеждане, координиране и контрол по изпълнението на политиките в областта на контрола на въоръженията, Мерките за укрепване на доверието и сигурността (МУДС), разоръжаване и неразпространение на оръжия за масово унищожение.

През отчетния период продължиха усилията за ефективно провеждане на регионалното и двустранното военно сътрудничество за развитие на специални отношения със

стратегически съюзници на България от НАТО и в региона за изпълнение на целта по осигуряване на надеждна колективна сигурност и отбрана.

Бяха предприети действия за осигуряване на участието на политическото и военното ръководство на МО в срещи на високо равнище в двустранен, регионален и многостранен формат, както и на национални представители и експерти при реализацията на мероприятия по двустранна линия и в рамките на регионални инициативи. Важно измерение на програмата беше приносът ѝ към реализиране на политиката на Р България за осигуряване на мир и стабилност чрез развиване на отношения на разбирателство, създаване на доверие и изграждане на равноправно и взаимноизгодно сътрудничество

Бяха осигурени разходите по международни ангажименти на МО, включително вноските към бюджетите на НАТО и ЕС, както и българското участие в програми и инициативи на НАТО и ЕС-Програма на НАТО за съюзно земно наблюдение (AGS), Програма на НАТО за придобиване на способности за стратегически въздушен транспорт (SAC-C17) и др. Изразходваните финансови средства по ОП 4 през 2021 г. са в размер на **32,53 млн. лв.**

Основна програма № 5 “Медицинско осигуряване”

Подобри се организацията на първичната извънболнична и специализирана болнична помощ, експертизата, профилактиката и рехабилитацията. Структурите на ВМА поддържат необходимата степен на готовност за медицинско осигуряване. Поддържат се способности за медицинско осигуряване, военномедицинска експертиза, хигиенно-противоепидемичен и санитарен контрол, и запазване на психичното здраве на личния състав от МО, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и БА

ВМА работи по договор с Националната здравноосигурителна каса (НЗОК) съгласно НРД от 2021 г., както следва: извършва болнична помощ по 640 клинични пътеки (КП), 86 амбулаторни процедури (АПр), 10 клинични процедури (КПр) и 2 бр. комплексно диспансерно наблюдение (КДН). Сключени са договори за специализирана извънболнична медицинска помощ (СИМП) по 57 медицински специалности и 10 вида медико - диагностични дейности (МДД).

Средният брой разкрити легла за 2021 г. във ВМА е 1 836 (при план 1 770 за 2021 г.). Изпълнението е 103,73 %. Преминалите стационарно болни през ВМА са 61 685 (при план 62 000 за 2021 г.). Изпълнението е 99,49 % спрямо планираните за годината. Средният брой на амбулаторните прегледи във ВМА е 327 942 (при план 264 500 за 2021 г.). Изпълнението е 124% спрямо планираните за годината амбулаторни прегледи. Средната стойност на разходите за 1 преминал болен в стационарите на ВМА за отчетния период е 1 434 лв. Стойността за 1 леглоден е 260 лв., а за издръжката на едно легло – 48 177 лв. Средният брой на амбулаторните прегледи в медицинските пунктове е 54 435 (при план 63 000 за 2021 г.). Изпълнението е 86,40% спрямо планираните амбулаторни прегледи за годината. ВМА участва в медицинското осигуряване на мероприятия, провеждани от МО и Щаба на отбраната на БА с медицински екипи и специализирана техника. Изразходваните финансови средства по ОП 5 през 2021 г. са в размер на **231,76 млн. лв.,** като **116,52 млн. лв.** са по НЗОК и НОИ.

Основна програма № 6 “Военно-патриотично и военно-почивно дело”

Основно дейността на ИА “Военни клубове и военно-почивно дело” (ИА „ВК и ВПД“) е свързана с управлението на имоти от жилищния фонд на МО, осигуряването на отдиха и възстановяването на военнослужещите и цивилните служители в условията на въведените

противоепидемични мерки в страната, свързани с COVID-19. Поддържането на Националния военноисторически музей като средище за военна история, наука, изкуство и култура, както и осъществяване на информационната политика на МО чрез използване на възможностите на военните печатни, аудио-визуални и електронни средства за масова комуникация.

Чрез Основна програма 6 се развива културно-художествена дейност в 36 военни клубове. Във военните клубове се създават, организират и поддържат школи, художествени състави и клубове по интереси, като през 2021 г. са организирани 134 творчески формации. Организирани са общо 1066 мероприятия във военните клубове. Поддържат се 7 детски градини. През 2021 г. бяха организирани и предоставени 26 социални кухни в различни градове, като в тях се хранят месечно по 794 души.

Обектите на ИА “Военни клубове и военно-почивно дело” през 2021 г. са посетени от 46 105 души и са реализирани 194 852 леглодни в почивните бази, хотелите на Агенцията и в местата за настаняване към Военните клубове.

Приоритетите на НВИМ през първото полугодие на 2021 г. бяха свързани с увеличаване на посетителския поток чрез разнообразяване и обогатяване на музейните прояви. НВИМ работи с военнослужещи и цивилни служители на МО и с всички социални и възрастови групи, като приоритет е подрастващото поколение, с цел формиране на национална идентичност, култура и историческа памет.

През 2021 г. са издадени 52 броя в. „Българска армия“ и са излъчени 8 760 часа на Военния телевизионен канал. Излъчени са 527 епизода на 12 предавания на Военния телевизионен канал и 720 емисии „Новини на живо“. Изразходваните финансови средства по ОП 6 през 2021 г. са в размер на **38,39 млн.лв.**

Основна програма № 7 “Изследвания и технологии”

Усилията бяха съсредоточени върху ефективно използване на научните изследвания и технологии за изграждане и поддържане на отбранителните способности на ВС и запазване и развитие на националния научно-технически потенциал.

През 2021 г. беше проведена Международна научна конференция „Съвременни изследвания и технологии за отбраната“ с домакин ВВМУ „Н. Й Вапцаров“, кръгла маса на тема „Мястото на изследванията, технологиите и иновациите в проектите за модернизация и превъоръжаване на ВС“, Годишна международна научна конференция на ВВВУ „Г. Бенковски“ и Юбилейна конференция по случай 130 години от създаването на ВМА.

Институтът по отбрана „Проф. Цветан Лазаров“ (ИО) има програмна акредитация от Националната агенция за оценяване и акредитация (НАОА) по 9 докторски програми. През 2021 г. ИО „Проф. Цветан Лазаров“ обучава 9 докторанти. В ИО се извършват следните дейности: разработени са 27 бр. научноизследователски теми и работни проекти, изготвени са технически спецификации, анализи, становища, методики и програми за полигонни и войскови изпитвания на 433 бр. отбранителни продукти. Извършени са 44 бр. сертификация на системи за контрол на физическия достъп, 9 бр. сертифициране и надзор на отбранителни продукти и 8 бр. сертифициране на системи за управление на качеството в съответствие с изискванията на съюзните публикации на НАТО – AQAP. Изпълнен е надзор на 22 системи за управление на качеството в съответствие с изискванията на съюзните публикации на НАТО – AQAP. Изготвени са програми и методики за 63 бр. лабораторни и специализирани изпитвания за въоръжение, техника и имущества. Проведени са 1070 бр. лаборатории и специализирани изпитвания на въоръжение, техника и имущества - 1194 бр.; проверка и калибриране на средства за измерване /СИ/. Сертифицирани за летателна годност са 43 бр.

военни въздухоплавателни средства. Извършени са 253 дейности по осигуряване на качеството, 18 дейности по държавна гаранция на качеството, 11 одити на процеса за удължаване ресурса на авиационната техника и авиационни управляеми ракети, 10 проверки на военни въздухоплавателни средства с издадени сертификати за летателна годност, 371 дейности по линия на стандартизацията.

На Централния артилерийски технически изпитателен полигон (ЦАТИП) са проведени полигонни изпитвания на 7510 партии артилерийски, стрелкови, инженерни бойни припаси и пиротехнически средства от запасите. Изразходваните финансови средства по ОП 7 през 2021 г. са в размер на 9,97 лв.

Основна програма № 8 “Военно образование”

Фокусът беше насочен към осигуряване на условия за ефективно функциониране на военноеобразователната система, с цел повишаване на образованието и квалификацията на военнослужещите и цивилните служители от МО, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и БА.

Във **Военна академия (ВА) “Г. С. Раковски”** се провежда обучение по магистърски специалности на 1871 слушатели и студенти и в 10 акредитирани научни специалности на 64 докторанти. Организиран са и са проведени 75 курса с 726 специализанти. В **Националния военен университет (НВУ) “В. Левски”** се обучават 641 курсанти, 159 студенти – редовна форма на обучение, 22 докторанти. Във **Висшето военноморско училище (ВВМУ) „Н. Й. Вапцаров”** се обучават 246 курсанти, 2 874 студенти, 34 докторанти, общо 3 154 обучаеми. Във **Висшето военновъздушно училище (ВВВУ) “Георги Бенковски”** се обучават 160 курсанти, 209 студенти и 8 докторанти. Проведени са 10 курса за следдипломна квалификация със 159 курсисти. В Професионалния сержантски колеж се обучават 54 кадети, в Професионалния старшински колеж към ВВМУ се обучават 30 кадети, а в Професионалния сержантски колеж на ВВВУ „Г. Бенковски” 80 кадети. Изразходваните финансови средства по ОП 8 през 2021 г. са в размер на **79,4 млн. лв.**

Основна програма № 9 “Административно осигуряване, инфраструктура и управление на риска”

Бяха създадени необходимите условия за ефективно, ефикасно и икономично управление на ресурсите за отбрана, при изпълнение на стратегическата цел на отбранителната политика на Р България и на основната цел на политика „Отбранителни способности”.

На общини, на други ведомства и чрез областни управители са предоставени 33 имота на МО. Продадени са 40 имота с отпаднала необходимост. Поддържат се мощности за военновременна дейност. За повишаване на ефективността, оптимизиране на процеса на управление и създаване на условия за изпълнението на възложените на „ТЕРЕМ-ХОЛДИНГ” ЕАД задачи чрез усвояване на нови изделия и изпълнение на тренировъчни серии, в рамките на разполагаемите ресурси и приетите планове, усвояването на изделията се извършва по Програма за усвояване на изделия, изпълнявани в търговските дружества на „ТЕРЕМ-ХОЛДИНГ” ЕАД. По материално подпомагане са разгледани 1 869 молби за отпускане на материална помощ, от които 1 743 молби са удовлетворени. По физическо възпитание и спорт са проведени 12 състезания и общоармейски шампионати. Изразходваните финансови средства по ОП 9 през 2021 г. са в размер на **180,93 млн. лв.**

Основна програма № 10 „Военно разузнаване“ („ВР“)

Служба „Военно разузнаване“ е един от основните елементи на системата за ранно предупреждение за рисковете и заплахите за националната сигурност и отбраната на Р България чрез предоставяне на разузнавателен продукт за формиране и реализиране на държавната политика в областта на националната сигурност и отбраната, отбранителното планиране, изпълнението на задачите и информационно осигуряване на българските военни контингенти, участващи в операции и мисии на НАТО, ЕС и ООН, трансформацията, модернизацията и развитието на въоръжените сили и изпълнението на ангажиментите на страната към разузнавателните общности на НАТО и ЕС, и към партньорските служби. Изразходваните финансови средства по ОП 10 през 2021 г. са в размер на **64,28 млн. лв.**

Основна програма № 11 „Сили за специални операции“

Усилията бяха насочени към изграждане, поддържане и развитие на необходимите отбранителни способности на формированията от СКСО, допринасящи за националната и колективната сигурност и отбрана. През отчетния период всички планирани мероприятия бяха проведени в обем, гарантиращ поддържане на придобитите способности и повишаване на оперативната съвместимост на формированията от състава на СКСО с формирования на коалиционните ни партньори.

През 2021 г. в СКСО са проведени 208 бр. стрелкови тренировки, 4182 бр. парашутни скока, 16 бр. полеви лагера, 13 тактически учения. Отделни военнослужещи и военни формирования участваха в 18 бр. международни учения, семинари, конференции и др. форми на подготовка.

През отчетния период СКСО участва в международни операции в отговор на кризи извън територията на страната и за гарантиране на мира и сигурността с контингент от 14 военнослужещи на територията на Косово.

За изпълнението на ангажиментите, произтичащи от мисията „Принос към националната сигурност в мирно време“ в СКСО се поддържат 2 формирования за овладяване и/или преодоляване на последствията от бедствия (ФОППБ) за гасене на пожари и за действия при наводнения. Поддържат се в готовност формированията за противодействие на терористични заплахи и ликвидиране на последствията от тях съгласно графика за дежурните сили и средства на СКСО.

Изразходваните финансови средства по ОП 11 през 2021 г. са в размер на **34,70 млн. лв.**

Основна програма № 12 „Управление на инвестиционни проекти“

Изпълнението на основната програма подпомага защитата и утвърждаването на националните интереси, чрез ресурсно осигуряване на инвестиционни проекти, включени в Портфолио от проекти на МО, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и БА за изграждане, развитие и поддържане на адекватни на средата за сигурност отбранителни способности, както и изграждане на оперативно съвместими ВС с единна система за командване и управление в мирно време и при кризи. В МО продължи прилагането на управление на инвестиционните проекти, свързани с модернизацията на ВС по метода „Управление на инвестиционни проекти в контролирана среда (PRINCE 2)“. Изразходваните финансови средства по ОП 12 през 2021 г. са в размер на **201,06 млн. лв.**

По проект „Придобиване на нов тип боен самолет“

За реализация на проекта са сключени следните договори:

- BU-D-SAB „Aircraft and Associated Support”;
- BU-D-AAA „Munitions in support of the F-16”;
- BU-P-AAD „Sidewinder AIM 9X Block II Missiles, associated material and service”;
- BU-P-LAR (Multifunctional Information Distribution System Joint Tactical Radio System (MIDS JTRS) (5) and related support and equipment) между МО и компанията „Lockheed Martin”.

През отчетния период беше извършено следното:

- По договор BU-D-SAB в ход е летателното обучение на 4 летци-пилоти и езиково обучение на 2 летци-пилоти в САЩ. Американската страна ни е уведомила, че прекъсва летателното обучение на 1 летец-пилот в модул „Основен курс за обучение на F-16“ и на 1 летец-пилот в модул „IFF на самолет T-38“, поради достигане на максимален брой задачи с неудовлетворителна оценка за съответния модул. За 2022 г. се подготвя изпращане за обучение на още 6 летци и 2 военнослужещи от инженерно-техническия състав (ИТС).

- В периода 13-14 април 2021 г. беше проведен преглед на инфраструктурата в авиобаза Граф Игнатиево за разполагане на системата „ILIAS“ за „F-16 Block 70”.

- В периода 19-23 април 2021 г. в авиобаза Граф Игнатиево от американска страна беше проведен първия преглед по изпълнение на договорите (F-16 Program Management Review #1).

- В периода 19-23.04.2021 г. личен състав от BBC посети авиобаза Авиано, Италия, с цел запознаване с инфраструктурата, организацията на техническата експлоатация и сигурността на самолети F-16.

- В периода 07-11 юни 2021 г. в авиобаза Граф Игнатиево от американски експерти беше проведен преглед на идейни проекти от инфраструктурата на летището.

- В периода 14-16 юни 2021 г. представители на BBC участваха в организирана от МО среща с представители от САЩ на тема „F-16 LOR for LOA Workshop”.

- В процес на планиране е доставка на част от наземната система за обмен на данни с „Rover 6i“ в авиобаза Безмер.

- Извършени са доставки на отделни имуществва по линии 75 (Unclassified PMEL Equipment) и 76 (Unclassified PMEL Ancillary Devices and Spare Parts) от договор BU-D-SAB „Самолети F-16 Block 70 и свързана с тях поддръжка“ (F-16 Block 70 aircraft and associated support).

- В периода 03-10.09.2021 г. личен състав от МО и BBC взе участие във втория преглед на изпълнение на договорите (F-16 Program Management Review #2) във Форт Уърт, САЩ и в годишната среща на групата за техническа координация за F-16 в Огдън, САЩ.

- На 23.11.2021 г. във в.ф. 28000 е проведена среща с представители на компанията ВАЕ във връзка с изграждането на инфраструктурата за F-16 - Block 70.

- На 21.12.2021 г. във в.ф. 22800 е проведена работна среща за определяне нивото на класификация на системата ILIAS.

- На 1 и 2 декември 2021 г. са проведени видеоконферентни срещи с представители на програмния офис в САЩ за координация на инфраструктурните проекти по отношение на сигурността.

- През годината са провеждани регулярни видеоконферентни срещи с представители на програмния офис в САЩ за координация по текущи въпроси.

Разходите, извършени от дирекция „Финанси“ на МО за 2021 г. по направления са, както следва:

лева

Проект: "Придобиване на нов боен самолет"	76 882.27
за краткосрочни командировки в чужбина	10 072.00
за дългосрочни командировки в чужбина	50 400.70
разходи за телекомуникационни и пощенски услуги	84.78
външни услуги	8 932.91
други финансови услуги	476.39
§ 19013	6 776.48
§ 19015	139.01

По проект: „Придобиване на многофункционален модулен патрулен кораб“.

На 12.11.2020 г. е подписан двустранен договор с рег. № RN 211000-001-03/3-133/12.11.2020 г. между МО и фирма „Fr. Lurssen Werft GmbH & Co. KG“ с предмет придобиване на два многофункционални модулни патрулни кораба на обща стойност 984 000 000 лв., разсрочено в седем годишен период на плащане.

С ПМС № 348/09.12.2020 г. се одобряват допълнителни разходи в размер на 21 000 000 лв. по бюджета на МО за 2020 г. за осигуряване на първото авансово плащане по договора. На 10.12.2020 г. в изпълнение на сключения договор е извършен първи превод към „Fr. Lurssen Werft GmbH & Co. KG“ на стойност 21 000 000 лв. С ПМС 15/2021 г. са одобрени допълнителни разходи в размер на 150 000 000 лв. по бюджета на МО за 2021 г. за осигуряване на второто авансово плащане по договора между МО и „Fr. Lurssen Werft GmbH & Co. KG“. През 2021 г. в изпълнение на сключения договор е извършено второ авансово плащане в размер на 150 000 000 лв. Общо изплатени финансови средства по договора с „Fr. Lurssen Werft GmbH & Co. KG“ към 31.12.2021 г. са в размер на 171 000 000 лв.

Обхватът и съдържанието на проведените работни срещи с представителите на „Fr. Lurssen Werft GmbH & Co. KG“ са изчерпателно документирани в изготвените „Доклад за изпълнение на дейностите“ и няма индикации за забавяне и/или отклонения в изпълнението на дейностите по сключения договор. С допълнително споразумение подписано на 10.11.2021 г. беше променено името на фирмата в договор с рег. № RN 211000-001-03/3-133/12.11.2020 г. от Fr. Lurssen Werft GmbH & Co. KG на NVL B.V. & Co. KG.

По проект: „Придобиване на основна бойна техника за изграждане на батальонни бойни групи от състава на механизирана бригада“

Проектът е за придобиване на 150 единици техника – 90 бр. бойна техника и 60 бр. специална техника за 3 батальонни бойни групи.

Проектът има за цел поддържане на способности за участие в операции по гарантиране на националния суверенитет, защита на териториалната цялост на страната и на страните - членки на НАТО в условията на активиран чл. 5 от Вашингтонския договор. Постигането на планираните способности на батальонните бойни групи ще допринесе за противодействие на асиметричните заплахи и рискове пред сигурността на евроатлантическата зона; поддържане на способности за ликвидиране на последствията от бедствия аварии и катастрофи;

намаляване на критичната зависимост от доставките на въоръжение и изграждане на индустриален капацитет за поддръжка на придобитите отбранителни продукти през целия жизнен цикъл чрез лицензионен трансфер за производство и за реализация в трети страни.

Проектът е свързан с изпълнение на Целите за способности на НАТО – 2017 (ЦС-2017).

Проектът е включен в Портфолиото от проекти на МО категория 1 “Финансово осигурени проекти”. Разработен и одобрен е „Документ за инициране на проект”.

С доклад е уведомен министър-председателя за прекратяването на текущата процедура по изпълнение на проекта поради факта, че офертите и на двете компании, допуснати до втория етап на процедурата, значителното превишават утвърдената финансова рамка от Народното събрание.

С писмо са уведомени допуснатите за участие в конкурса фирми, че проектът се прекратява. Създадена е експертна работна група за да се извърши анализ на възможните варианти за продължаване на проекта.

На 02.11.2021 г. се проведе заседание на политико-военната направляваща работна група (ПВНРГ), която извърши анализ и излезе с предложение до министъра на отбраната да се проучат възможностите за реализация на проект „Придобиване на основна бойна техника за изграждане на батальонни бойни групи от състава на механизирана бригада“ чрез договор „правителство-правителство“. Необходимо е да се осъществят първоначални контакти с правителства на държави, потенциални партньори за реализацията на проекта.

През 2021 г. има напредък и по другите проекти, включени в програмите на Основна програма 12, което е отразено в Отчета за степента на изпълнение на политиките и отбранителните програми на МО през 2021 г..

ИЗВОДИ

1. През 2021 г. изпълнението на отбранителните политики и програми, които ги поддържат в МО, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и БА беше прозрачно, ефикасно и ефективно и беше насочено към реализиране на политиката на Правителството в областта на отбраната и сигурността.

2. Продължи изпълнението на целите и приоритетите, утвърдени с Указанията за програмиране на министъра на отбраната за периода 2021-2026 г. и Меморандума на програмните решения за периода 2021-2026 г. Целта беше чрез изпълнението на отбранителните програми и съответното ресурсно осигуряване да се изградят и поддържат необходимите отбранителни способности от ВС съгласно План за развитие на ВС на Р България до 2026 г и Програма за развитие на отбранителните способности на ВС на Р България - 2032 г.

3. Изпълнението на програмния формат на бюджета на МО през 2021 г. по политики и отбранителни програми е в съответствие със Закона за публичните финанси, Закона за държавния бюджет на Република България за 2021 г. и ПМС № 408/23.12.2020 г. за изпълнение на държавния бюджет за 2021 г., Указанията на Министерството на финансите и решенията на Програмния съвет към министъра на отбраната по отношение на управлението и изразходването на финансовите средства през бюджетната година.

4. Разходите за отбрана за 2021 г. (разходи на МО, трансфер за ДВВУ и изразходваните средства за инвестиционни проекти), както и разходите по бюджетите на

други ПРБ, свързани с отбраната са в размер на 2 108 520 000 лв., което е 1,61 % от БВП. Разходите за отбрана за 2021 г. са по-малко от планираните разходи на ниво 1,64% по Националния план за повишаване на разходите за отбрана на 2% от БВП на Република България до 2024 г. (РМС 3/04.01.2018 г.).

5. Ресурсното осигуряване на отбранителните програми през 2021 г. беше извършено съгласно утвърдените приоритети, планираните цели и крайните резултати в Указанията за програмиране на министъра на отбраната за периода 2021-2026 г. и Меморандума на програмните решения за периода 2021–2026 г.

6. През 2021 г. има увеличение на разходите за личен състав в изпълнение на политиката на Правителството в областта на човешките ресурси, с цел повишаване на интереса към военната професия, преустановяване на негативната тенденция за нарастване на броя на незаетите места и намаляване на некомплекта на личния състав. В резултат на предприетите действия некомплектът от военнослужещи за 2021 г. е намален на 18%, в сравнение с 2020 г. когато некомплектът от военнослужещи е бил 20 %.

7. В МО се прилага управление на инвестиционните проекти, свързани с модернизацията на ВС по метода Управление на проекти в контролирана среда (PRINCE 2). Целта е осигуряване на изграждането на отбранителните способности чрез изпълнение на приоритетни инвестиционни проекти, които са включени в Портфолиото проекти на МО в рамките на разполагаемите ресурси, съгласно План 2026 и Програма 2032.

8. През 2021 г. проект № 1 на СВ „Придобиване на основна бойна техника за изграждане на батальонни бойни групи от състава на механизирана бригада” не стартира, а проект „Изграждане на Интегрирана система за инфраструктура за усвояване, експлоатация и осигуряване на новия тип боен самолет“ не се реализира в пълен обем като предвидените за тях средства в Централния бюджет не са усвоени напълно, което натоварва бюджетите за следващите години и отнема възможността за реализация на други проекти.

9. Действащата нормативна база за реализация на инвестиционните проекти не гарантира усвояване на предвидените за тях средства в рамките на бюджетната година, което налага разработване на инвестиционен механизъм за превъоръжаване и модернизация на ВС и преразглеждане на нормативната база.

10. При изпълнение на утвърдените планове и програми за подготовка и поддържане на необходимите отбранителни способности на ВС за подготовка на военните формирования през 2021 г. бяха планирани 11,37 млн. лв. Изразходваните финансови средства за подготовка през 2021 г. са в размер на 18,77 млн. лв. В тази сума са включени и средствата за участие в международни учения, семинари, планиращи конференции и други форми на подготовка, проведени през 2021 г.

11. Съществуващите способности на военните формирования се поддържат с много условности и ограничения поради недостиг на финансови средства за текуща издръжка и подготовка. Сертифицираните декларирані формирования са изградени в количествено отношение, но с редица ограничения (дефицити в способностите), основно в областите бойна ефективност, защита на силите и мобилност, и оперативна съвместимост със съюзниците, което затруднява тяхното ефективно използване.

12. По част от Целите за способности – 2017 има развитие, включително по един от основните приоритети – морската ситуационна осведоменост, но няма напредък по другия основен приоритет - изграждане на механизирана бригада от тежък тип.

13. Осигуряването на декларираните формирания за НАТО и ОПСО на ЕС с отбранителни ресурси през 2021 г. е извършено съгласно утвърдените цели и приоритети в Меморандума на програмните решения 2021-2026 г., утвърдения бюджет на МО за 2021 г. и бюджетите на основните програми и програми. Планираните финансови средства за 2021 г. за изпълнение на ЦС-2017 и изграждането на декларираните военни формирания за НАТО и ОПСО на ЕС са в размер на 251 628 634 лв., а изразходваните финансови средства са в размер на 269 159 549 лв. и надвишават планираните средства.

14. Недостатъчните финансови ресурси продължават да са основна причина, възпрепятстваща реализирането на програмите за модернизация, свързани с изпълнението на ЦС-2017 и осигуряване на декларираните формирания. Това от своя страна води до забавяне и/или изоставане от развитието на способностите и невъзможност да бъдат спазени поетите ангажименти към НАТО и ЕС.

15. Некомплектът и високото текучество на кадри са предпоставка за недостатъчен брой подготвен личен състав, което затруднява процеса на планиране, усвояване и експлоатация, най-вече на съвременни и високо-технологични системи. Дори и при достатъчни нива на финансиране, без достатъчен личен състав е невъзможно придобиването на нови и поддържането на придобити вече способности.

16. Независимо от наложените ограничения във връзка с COVID-19, Въоръжените сили бяха в състояние да изпълняват поставените им основни задачи. Противоепидемичните мерки предизвикаха затруднения в подготовката на войските, като част от планираните мероприятия бяха отменени или препланирани за 2022 г.

17. Прекъсванията във веригата на доставките в световен мащаб свързани с COVID 19, оказват допълнително влияние върху сроковете за изпълнение на изискванията на някои цели от Пакет ЦС-2017, с оглед закъсненията в реализацията на някои проекти за модернизация.

18. Предизвиканата от COVID-19 икономическа криза и висока инфлация ще повлияят в дългосрочен период на оскъпяването и ще предизвикат затруднения при реализацията на инвестиционните проекти.